

Forfatter: Birkedal, Schøller Parelius Vilhelm

Titel: BREV TIL: Laub, Hardenack Otto Conrad FRA: Birkedal, Schøller Parelius Vilhelm (1873-08-14)

Citation: Birkedal, Schøller Parelius Vilhelm: "BREV TIL: Laub, Hardenack Otto Conrad FRA: Birkedal, Schøller Parelius Vilhelm (1873-08-14)", i *Biskop Otto Laubs Levnet - En livsskildring i breve (3. bind)*, Karl Sehønbergs Forlag., s. 184. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-002252230-003-shoot-L0022522300030080.pdf> (tilgået 03. maj 2024)

Anvendt udgave: Biskop Otto Laubs Levnet - En livsskildring i breve (3. bind)

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

*Fra Birkedal til Laub.
Kirkely, 14. August 1873.*

Inderlig kjære Biskop Laub! Her har De mig igjen, ikke blot med det gamle fulde, varme Hjerter aabent for Dem — det har De altid havt, selv under min dybeste Bedrøvelse over, at jeg havde mistet Dem —, men ogsaa s. 185 med min gamle Fortrøstning til, at De endnu betragter mig og seer paa mig som en gammel Ven og Broder, De vel stundom ikke kunde forstaae, men hvis Ærlighed De ikke har draget i Tvivl. Der er et Ord af de mange, kjære, De sidst har henvendt til mig, et lille Ord, der har blæst alt det, der stod os imellem, bort, og det er det Ord, at De ikke har behøvet at „kæmpe“ for at bevare Troen paa mig, men for at overvinde Dem selv i Noget, som De følte „ikke burde være“. Det er dette, jeg kunde ikke komme over, at De maatte have „Kamp“ — thi jeg forstod Dem ikke anderledes —, og De har heller aldrig forklaret Dem saaledes, at jeg kunde forstaae Dem anderledes —, end at Kampen gjaldt for Dem om at beholde Troen paa, at jeg i al min Skrøbelighed dog kun vilde, hvad jeg ansaae for Ret, Sandhed og Menneskeadel. Nu er jeg saa inderlig tilfreds og glad ved denne Opklaring af det dunkle Punkt, der stod imellem os, og det er mig, som om jeg havde vundet en dyrebar Hjerteskat, jeg troede tabt for dette Liv, tilbage. Thi det kan jeg aldrig forlange af en Ven, selv om han har lovet mig Troskab, trods alt Skin, at han ikke skulde kunne komme i det Tilfælde overfor Vennen, at han maatte „kæmpe“ for at overvinde en Vrede eller Fortørnelse, naar han saa ham tale eller gjøre, hvad der stod hans egen Natur imod. Det kjender jeg ogsaa nok af Erfaring, skjøndt aldrig i mit Forhold til Dem. Selv da De gjorde, hvad jeg ansaae for aldeles skjævt, og som berørte mig dybest af Alt, fordi det var en Anklage mod mig og mit Forhold, — da De underskrev Bramniers Bispeerklæring i Valgmenighedskampen, hvori De med de andre sex Biskopper erklærede det for en Undergravelse af Folkekirken, om vi, jeg og Frimenigheden s. 186 her, blev anerkjendt, — selv da har jeg aldrig følt end en eneste Mindelse af Misstemning imod Dem eller behøvet at kæmpe den ringeste Kamp, for at bevare min gamle Følelse for Dem. De stod fra første Færd for mig, fra vort Bekjendtskabs Morgen, som en Lysskikkelse af Guds Naade, og jeg kunde og vilde ikke slippe Dem. Men godt kan jeg huske — og har ogsaa i andre Forhold følt noget Lignende —, at De kunde have svært ved at slaae Fortørnelsen ned, naar jeg gjorde, hvad der stod for Dem som heelt fordærveligt. Jeg har aldrig tænkt paa at fordre anden Dom af Dem end denne: han er en ærlig, men meget skrøbelig Mand. — Nu, Gudskeelov! nu kan jeg med ublandet Hjerteglæde sende min Tanke til Viborg Bispegaard, og lade den banke paa det gamle kjære Hjerter derinde, uden den for mig bittert nagende Braad: Han maae „kæmpe“, for at troe om Dig, at Du har baaret Dig hæderligt ad. Tro saa kun om mig, at jeg er en Fuentast, eller en Dumrian, eller hvad De ellers vil om mit Hoved, kun at De føier til : han mener det dog godt alligevel. —

Men for, om muligt, at lette Dem Kampen med Hensyn til de to Handlinger, der have været Dem til Anstød, skal jeg kun kortelig sige Dem, hvordan disse Sager stode for mig. hvad enten De nu kan billige mit Syn eller ikke. I hiin rædsomme Nattetime, der var over Danmark dengang, De nok veed, da stod det klart for mig, at her maatte der et Aands-Vidnesbyrd til, for at Kjæden ikke skulde briste mellem Fortid og Fremtid. Jeg troede, og troer endnu, at, ligesom det er forbi med Livet i Christi Kirke, naar det levende christne Vidnesbyrd nogensinde heelt forstummer over hele Christenheden, og Vidnernes Kjæde gaaer itu — Kjæden kan s. 187 paa et Punkt være saare tynd, men et Sted maae den dog selv i de fattigste Tider knytte Kirkens Livs-Fortid til dens Livs-Fremtid, hvis ikke Livskilden skal udtørres og gjøre en ny Herrens Inkarnation nødvendig, om Slægten skal frelses, — saaledes ogsaa i det Folkelige. Dengang var Folkekjæden tynd, — kan De undre Dem over, at jeg ved dette Syn maatte føle mig dreven til ogsaa for min lille Part at føie det Led til, som jeg kunde, og lade efter min ringe Evne Folkeraads-Vidnesbyrdet lyde om, hvad jeg ansaae for Folkets Adel, nei, Historiens Fordring, række Haand til Fortidens Storhed, og vidne, at saaledes krævede Folkets Aand og Fædrelands-Kjærligheden det? Lad det være forkert, saaledes følte jeg det. Og med Hensyn til Kongen — ja, jeg kan ikke slippe den Tro og Overbeviisning, at jeg, just ved hvad jeg gjorde og raadede ham til, var iblandt dem, de Faa, som dengang viste Kongen den sande virkelige Ære. Thi i mit „Raad“ lagde jeg for Dagen — saaledes staaer det for mig —, at, havde han da havt højhertede, troende Raadgivere omkring Thronen, da havde han kunnet gjøre noget Stort og Kongeligt, enten i Retning af Heltedaad, ved at stille sig i Spidsen for Hæren, og kæmpe Kampen til Ende som en Storaand, falde eller seire med Folket, med en Forjættelse om en Fremtids- Opstandelse for Fædrelandet, — eller i Retning af stor Selvfornægtelse ved at nedlægge en Krone, han følte sig ude af Stand til at bære under saadanne mægtige Forhold. Lad det atter være dumt — saaledes følte jeg det, og endnu anseer jeg det for den største Ære i Virkeligheden at tiltroe en Konge noget Saadant. — Og nu hvad Frimenigheds-Sagen angaaer, da stod det for mig som en Troskabs-Sag, at blive ved at føre den s. 188 Hyrdestav, Vorherre havde givet mig, og ikke at lade den Omstændighed, at jeg var bleven afsat uden Lov og Dom for en politisk Udtalelse, være afgjørende for mig i mit Evigheds-Forhold som Ordets Tjener overfor Herren, men ved mit Forhold give Vidnesbyrd om, at den verdslige Magt ikke kan skalte og valte med Menigheds-Forholdet, som den vil; og at jeg ikke vilde skille mig fra Folkekirken, kom ligefrem deraf, at jeg elskede det danske Folk og dets Kirke, og vilde, om jeg skulde ud, tvinges ud og ikke selv gaae ud. Det kan jo være, kjære Biskop Laub! at De kan ikke gaae ind paa disse Betragtninger, ja, De gjør det jo ikke, — men forstaae dem, synes jeg dog nok, De maae kunne, og ansee dem som en ærlig, ja endogsaa besindig Mands Syn paa Sagen. Ja, „besindig“, thi jeg kan forsikre Dem, at, havde jeg ikke været, hvad jeg kalder „besindig“ i de Dage, havde jeg ladet min personlige Enkeltmands-Følelse raade dengang, syg til Døden, som jeg var, bange for, ja græsselig bange for, at jeg ikke var Opgaven voxen, og kunde komme til at gjøre Vorherre Skam, hvad der tyngede mig forfærdeligt, — da var

jeg „knebet ud“, og havde skjult mig i en Krog. — Dog, kjære Laub! alt dette kun for at sige Dem, at den „Vrede“, De har følt imod mig, maaskee dog ikke vilde have havt sin værste Braad, hvis De havde seet mig vaande mig under hiin „Karup“, som jeg da havde.

Men nu er Alt godt, kjære, kjære Laub ! Gudskeelov ! Nu siger jeg da ikke, som i mit sidste Brev, „Farvel“, men vel „far vel“ i Jesu velsignede Navn, til vi, om Gud vil, atter sees, ogsaa her i dette jordiske Liv. Kommer jeg nu til Viborg, da banker jeg paa Bispegaarden, vis paa, at de gamle milde Øine ville møde mig, det gamle s. 189Hjerte slaae mig imøde, og de gamle varme Hænder rækkes ud imod mig til Velkomst.

Deres gamle, uforandrede Ven
Vilhelm Birkedal.